

Jakob Alešovec

ISKREN ZAGOVORNIK

Zabavno berilo
Iz sodniškega življenja.
Po spominu staregakušenega pravnika

Založba Bird Publisher, 2011

Naslov izvirnika:

Iskren zagovornik

Jakob Alešovec

Jakob Alešovec, 1875

Copyright © Bird Publisher, 2011

Založba:

Bird Publisher

DP, založništvo, d. o. o., Levčeva ulica 13, 1234 Mengeš

Telefon: +386 (1) 723 78 28

E-pošta: info@bird-publisher.com

www.bird-publisher.com

Urednik: Damjan Plut

Oblikovanje: Grafiza

PDF in e-knjiga narejena: septembra 2011

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-32(0.034.2)

ALEŠOVEC, Jakob

Iskren zagovornik [Elektronski vir] : zabavno berilo iz
sodniškega življenja po spominu starega skušenega pravnika / Jakob
Alešovec. - El. knjiga. - Mengeš : Bird Publisher, 2011

Način dostopa (URL): <http://www.bird-publisher.com/>

ISBN 978-961-279-148-3 (pdf)

ISBN 978-961-279-149-0 (mobi)

ISBN 978-961-279-150-6 (ePUB)

257659648

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te knjige ni dovoljeno reproducirati, prenašati ali uporabljati v izvirniku ali v prevodu v kakršni koli obliki in s katero koli tehniko, elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem, snemanjem ali s katerim koli sistemom za shranjevanje, obdelavo in prenos podatkov brez pisnega dovoljenja založbe.

Ta e-knjiga je namenjena vaši osebni uporabi. Ni je dovoljeno prodajati naprej ali podariti drugim osebam.

Če bi želeli to e-knjigo podeliti z drugo osebo, prosimo kupite dodatni izvod te e-knjige vsaki osebi, kateri bi jo radi podarili.

Če berete to knjigo, a je niste kupili ali ni bila kupljena za vašo osebno uporabo, potem bi bilo dobro, da bi si kupili vaš lasten izvod te e-knjige. Zahvaljujemo se vam, ker upoštevate in spoštujete avtorsko delo vseh sodelujočih avtorjev in založbe.

Slavohlepnost je huda strast. Človek, ki jej je vdan, ne izbira ravno pripomočkov, po katerih bi jo dosegel. Zato se je večkrat že pripetilo, da je bila ne le njemu, ampak veliko več še drugim v škodo ali celo v pogubo. Resnico tega naj dokaže tudi dogodba, katero sem doživel o svojem službovanji.

Bil sem pri deželni sodnji v G. preiskovalni sodnik. Takrat se je zgodilo nekaj, kar je vse mesto spravilo na noge tem bolj, ker se je vršilo o belem dnevu in v sredi mesta.

Pri trgovcu M. je bil služabnik Burgar, star že čez 50 let in pri hiši že v službi čez 30 let. Zavaljo njegove pridnosti, natančnosti in zanesljivosti mu je bil gospodar že večkrat plačo povišal, tako, da je o tistem času vlekel že lep znesek na leto – brez posebnih daril, ki so mu dohajali zavaljo njegove postrežljivosti in zvestobe: Ker je bil razen tega zelo varčen, si je bil nekoliko prihranil, tako da je s svojo rodovino, dvema hčerkama in sinom, pošteno in prav dobro živel. Hčeri ste bili o tistem času ena 18, druga 16 let stari, sin pa je bil v četrti latinski šoli. Starejša hči je po smrti matere, ki je bila pred tremi leti preselila se na oni svet, doma gospodinjala, pa je imela že ženina, a katerim bi se bila poročila brž, ko bi bil nastopil kupčijo očetovo, kar se je imelo zgoditi v par mesecih.

Gospod M. je svojemu vseskozi skušenemu služabniku zaupal več, kakor komurkoli med svojimi ljudmi. Zato ga je pošiljal z denarjem ven in po denar, ni ga bilo tako velikega zneska, da bi mu ga ne bil zaupal. Burgar je tudi vselej vse natančno in naglo opravil, njegova poštenost je bila znana po vsem mestu.

Nekega dne ga pošlje k drugemu trgovcu z računi in menjicami, za katere je imel dobiti 4000 gold. Ta denar je moral M. poslati še isti dan po pošti naprej, zato je rekel Burgarju, naj se danes še posebno podviza, da pošta ne bo prej zaprta. To je bilo ob treh, ob štirih bi bil Burgar že prav lahko nazaj prišel, ker oni trgovec je isti dan imel toliko in še več gotovine doma. Al ura teče in teče, bije pet, bije šest, še uro časa za pošto. Ker je trgovcu zelo ležeče na tem, da gre še to noč denar naprej, pošlje slednjič učenca poprašat k omenjenemu trgovcu, je li Burgar bil tam in prejel denar ali ne.

Poslani deček pride kmalu nazaj s sporočilom, da je Burgar dobil ves denar že o poli štirih in odšel ž njim. Izplačal mu ga je bil blagajnik.

»Hm, hm« – pravi M. – »kako je to, da ga še ni nazaj? Saj je sicer vselej bil natančen. Čudno!« Potem pošlje dečka na dom poprašat, če je Burgar bil med tem doma ali je morda še. Deček vrnivši se pove, da ga doma ves popoldan ni bilo.

»Nerazumljivo« – maje M. z glavo – »in neprijetno. Denar moram poslati, da sem mož beseda.«

Pri tem mu šine misel v glavo: »kaj, ko bi bil Burgar denar vzel in ž njim ušel?« Al to misel zavrne isti hip, kajti zavaljo 4000 gold. Burgar ne bo popustil rodovine, katero tako rad ima. Tudi ima toliko premoženja, da se ta znesek z njim lahko pokrije. Natolcevanje je tedaj abotno. Zato gre in poišče pri znancih denarja, kar mu ga je manjkalo, ter ga odpravi s pošto.

Ko je ravno gotov s tem, se odpro vrata in v sobo stopi Burgar, podpira ga policijski strežnik. Mož je bledega obraza, ima glavo obvezano in po obleki se pozna še kri. Stražnik ga brž posadi na stol, kjer se ves omamljen zgrudi.

»Za Boga, kaj je to?« – vpraša M. in pokliče brž ljudi, ter ukaže prinesiti vode.

Burgar je tako, oslavljen, da ne more jasno govoriti, a vzdiga le roki. Zato se trgovec obrne na stražnika in ta poroča:

»Ko grem po svoji službeni poti skozi vežo, skozi katero hodijo tudi drugi ljudje, ker je javna pot, zaslišim iz kleti stok. To se mi čudno zdi, zato odprem vrata, ki so bila le priprta, in najdem pod stopnicami tega-le moža a krvavo glavo. Brž smo ga nekoliko oprali, potem sem ga hotel dati prenesti v bolnišnico, a tega se je branil in le vedno mrmral, kolikor sem razumil, da hoče iti najprej sem. Tako sem ga pripeljal sem, a prav težko, ker je čisto brez vse moči. Najprej je treba mu zdravnika.«

V tem je bilo vse okoli Burgarja, ki se je vidno kviško sklanjal, pa ni mogel pokonci sedeti.

M. stopi k njemu in ga praša:

»Kaj se vam je zgodilo, Burgar? Ste li po stopnicah padli in se pri tem tako pobili?«

Burgar živahno odkima.

»Imate li denar pri sebi?«

Zopet odkima Burgar in se zvrne na stol.

»Nesrečnež, kje je denar?«

Burgar se ves strese pri teh besedah tako, da stražnik reče, naj ga nikar ne izprašuje zdaj, ampak počaka, da bo mogel govoriti.

»Tu gre za 4000 gold., katere je Burgar pri sebi imel« opomni M. – »Jaz bi rad izvedel, kje so.«

Potem pojasni s kratkimi besedami stražniku reč, kar je njemu znana.

»Tako?« – pravi stražnik – »je bil mož morda celo oropan?«

Burgar, ki ta pogovor sliši, živahno prikima, a govoriti ne more. Spravijo ga tedaj domu, kjer so otroci vsi prestrašeni. A zdravnik, ki pride brž, jih pomiri, češ, da rane, ki jih ima na glavi, niso nevarne, in da je oče le zarad zgube krvi in po strahu tako omamljen. Mir ponoči in pridno pokladanje mrzlih cunj na glavo mu bo že pomagalo toliko, da bo drugi dan govoril in vse lahko povedal.

Se ve, da se je med tem preiskala vsa njegova obleka, a našlo se ni nič drugega, kakor par grošev, katere je navadno za potrebo sabo jemal.

Misliti se mora, da so otroci vse storili, kar jim je zdravnik naročil, in ne brez vspeha, kajti ko sem jaz zjutraj po naznanilu policije, ki je med tem pridno po mestu pozvedovala, a nič zvedela, prišel v hišo, sem našel otroke vse objokane in utrujene, a očeta že toliko pri moči, da zdravnik, ki je prišel z mano vred, ni branil mi, pričeti izpraševanje.

»Vi ste bili včeraj napadeni in oropani?«

»Da« – odgovori še z zelo slabim glasom.

»Kdo vas je napadel?« – poprašujem dalje

»Tisti, ki mi je prej denar izplačal« – je odgovor.

»Blagajnik trgovčev?« – se čudim jaz.

Bolnik živahno prikima.

»Kako se je to zgodilo?«

»Šel je za mano, me vstavil ob stopnicah, ki peljejo v klet, tam me pahnili doli, potem pa ne vem več, ker sem se tako vdaril na glavo, da sem brž zgubil zavednost«. »Je li to videl še kdo drug?« »Ne vem, menda ne, ker je veža temna.«